

Carrer Malats 27 08030 Barcelona
Tel: 933426810
Web: sicap.cat
Mail sicap@sicap.cat

Barcelona, 31 de juliol de 2025

A l'atenció de l'Honorable Conseller de Justícia
Sr. Ramon Espadaler i Parcerisas
Departament de Justícia
Generalitat de Catalunya

Assumpte: AGRESSIONS ZERO” SI, “CONTENCIÓ ZERO” NO

Honorable Conseller Espadaler,

Des del sindicat **SICAP FEPOL** li fem arribar aquest escrit per expressar la nostra profunda preocupació i decepció davant la seva resposta pública a l'Informe CPT 2025 sobre les presons catalanes. Una vegada més, veiem com des de la Conselleria s'ha optat per acceptar el marc mental imposat pels Grups de suport als delinqüents (GSD) i per assumir, sense qüestionar-les, les receptes teòriques del CPT, mentre es deixa deseparats els professionals penitenciaris que cada dia garanteixen la seguretat i la convivència als centres.

LA RESPOSTA INSTITUCIONAL: ACCEPTACIÓ ACRÍTICA DEL RELAT DELS GSD

Les declaracions efectuades després de la publicació de l'informe han estat clares: s'ha prioritzat tranquil·litzar Brussel·les i els lobbies pro-interns, acceptant gairebé punt per punt el seu relat, en lloc de defensar amb fermesa la feina dels funcionaris penitenciaris i la realitat complexa dels centres catalans.

En lloc de posar en dubte la falta de proves objectives que sustenten moltes de les denúncies recollides pel CPT, la Conselleria ha optat per assumir-les com a veritat i comprometre's a aplicar les seves recomanacions sense matisos. Això implica, de facto, adoptar el marc mental dels GSD, que parteix de la idea que el sistema penitenciari és un espai de maltractaments sistemàtics i que els interns

són víctimes permanents, mentre els funcionaris som presentats com els “botxins del sistema”.

Aquest abandonament polític dels treballadors penitenciaris no només és injust, sinó que és una irresponsabilitat que posa en risc la seguretat dels centres i la vida de les persones que hi treballen i hi conviuen.

LA DESCONSIDERACIÓ DE LES CONTENCIONS COM A EINA NECESSÀRIA I BENEFICIOSA

Resulta especialment greu que la seva resposta no hagi inclòs ni una sola paraula de defensa d'una de les eines més importants i delicades que tenim per prevenir tragèdies dins les presons: les contencions mecàniques i químiques.

Les contencions no són un càstig ni una pràctica arbitrària, sinó una eina d'últim recurs, avalada per protocols estrictes, revisada per metges i supervisada per responsables sanitaris, que salva moltes vides cada any. Sense aquestes mesures les presons catalanes serien un caos, li recordem de nou que:

- Les contencions psiquiàtriques i mecàniques no són actes d'abús, sinó eines necessàries i vitals per garantir la seguretat en els centres penitenciaris, aquestes mesures salven vides, tant d'interns com de funcionaris, en situacions d'extrema violència o autolesió.
- Eviten danys greus: S'utilitzen per evitar homicidis, suïcidis, agressions sexuals i lesions greus, tant a l'intern en qüestió com a altres persones. Per exemple, quan un intern entra en una crisi psicòtica i destrossa tot el que té a mà, la contenció redueix el risc de mort. S'haurien consumat agressions mortals a funcionaris i altres interns en moments de violència descontrolada.
- S'haurien multiplicat els ferits greus, en episodis de violència col·lectiva o motins dins dels mòduls.
- Restableixen l'ordre: Les contencions són una eina crucial per mantenir l'ordre i la seguretat en un entorn inherentment hostil i violent, on hi ha agressions diàries i violència latent cada minut.
- Protegeixen el personal i als mateixos interns: Són un mitjà necessari per protegir els funcionaris que, en situacions de risc, es troben sols i han d'intervenir davant interns armats o fora de si.
- Garanteixen els drets dels interns: El sistema català, continua sent un dels més garantistes d'Europa. La reducció d'aquestes mesures a causa de pressions externes va provocar un augment brutal de les agressions als treballadors.
- En resum, **SICAP FEPOL** defensa que les contencions són una part imprescindible del sistema de seguretat penitenciària. Són considerades

un "escut" que protegeix els treballadors, altres interns i al propi individu en situació de crisi. Eliminar-les, tal com suggereix el CPT, posaria en risc la seguretat de tothom, incloent-hi la vida dels interns. **L'objectiu, no ha de ser "contencions zero", sinó "agressions zero" i "víctimes zero".**

És sorprenent i preocupant que la seva resposta política no hagi estat capaç de transmetre aquests efectes positius i reals de les contencions, i que hagi assumit acríticament el relat dels GSD i del CPT, que les pinten com a pràctiques "inhumanes", sense proposar cap alternativa funcional per garantir la seguretat.

CONSEQÜÈNCIES D'AQUESTA CESSIÓ POLÍTICA

Acceptar el relat dels GSD i del CPT sense matisos té efectes immediats i molt negatius sobre el sistema penitenciari:

- Debilita l'autoritat dels funcionaris, que se senten desemparats i criminalitzats cada vegada que han d'intervenir per evitar una agressió o un suïcidi.
- Envalenteix els interns més violents, que saben que qualsevol denúncia pot convertir-se en arma de pressió contra els treballadors.
- Genera inseguretat jurídica, ja que els funcionaris actuen sota l'amenaça constant de ser investigats i exposats mediàticament per actuacions necessàries i ajustades a protocol.
- Posa en risc la convivència als centres, perquè sense eines coercitives eficaces el sistema penitenciari es converteix en un espai ingovernable.

El resultat final és un sistema més insegur, més violent i més injust, on es protegeix el relat dels interns més conflictius i s'abandona a la seva sort els qui garanteixen la seguretat i els drets humans de veritat: els funcionaris de vigilància.

DEMANEM UN CANVI DE RUMB: "AGRESSIONS ZERO" SI, "CONTENCIÓ ZERO" NO

Honorable Conseller, li exigim que rectifiqui el posicionament adoptat i que defensi amb fermesa una política penitenciària basada en:

- Protecció dels treballadors com a prioritat absoluta, amb l'objectiu **"agressions zero"**.
- Reconeixement públic del paper vital i imprescindible de les contencions, aplicades amb rigor i professionalitat, com a eina que salva vides i evita tragèdies.

- Rebuig del marc mental dels GSD, que desvirtua la realitat penitenciària i menysté la tasca dels funcionaris.
- Participació activa dels professionals de vigilància en la definició de protocols i respostes polítiques, perquè ningú millor que nosaltres coneix el risc diari dins dels centres.

No podem continuar acceptant que els informes europeus esdevinguin manuals de culpabilització dels treballadors penitenciaris, mentre es fa política penitenciària d'esquena a la realitat dels centres i a costa de la nostra seguretat.

CONCLUSIÓ

Conseller, li demanem que abandoni la postura de submissió al relat dels GSD i del CPT i que lideri una política penitenciària valenta, capaç de dir la veritat a Europa: que el sistema penitenciari català és el més garantista d'Europa, que els interns tenen més drets i recursos aquí que a la majoria de països, i que sense les contencions i l'actuació professional dels funcionaris el sistema seria un caos absolut, amb més víctimes i més tragèdies humanes.

El que necessitem no és més desconfiança política cap als treballadors, sinó més suport, més eines i més respecte per a la nostra feina, perquè la seguretat de tothom –interns i funcionaris– depèn d'això.

Esperem que escolti aquest clam dels professionals que cada dia sostenim el sistema penitenciari amb esforç, risc i dignitat, i que rectifiqui el rumb de la seva resposta institucional abans que sigui massa tard.

Atentament,

Miguel Pueyo

Secretari General

SICAP FEPOL